

Gazprom zvažuje zastavení dodávek plynu do „nikoli přátelských“ zemí

- CZ24 News | 31. března 2022

RUSKO/EU: Německo v očekávání problémů s dodávkami suroviny ve středu vyhlásilo kvůli hrozbě omezení dodávek stupeň včasného varování, což je první ze tří varovných stupňů.

Ruský energetický gigant Gazprom zvažuje možnost zastavení dodávek zemního plynu do „nikoli přátelských“ zemí a vyhodnocuje možné důsledky. Informoval o tom list Kommersant s odvoláním na nejmenované zdroje. Německo v očekávání problémů s dodávkami suroviny ve středu vyhlásilo kvůli hrozbě omezení dodávek stupeň včasného varování, což je první ze tří varovných stupňů. Česko k podobnému kroku zatím nepřistoupilo.

„Gazprom (...) skutečně pracuje na variantě úplného zastavení dodávek plynu do „nikoli přátelských zemí“ a vyhodnocuje důsledky takových opatření,“napsal Kommersant. Gazprom na žádost listu o komentář nereagoval.

Ruský prezident Vladimir Putin už dříve prohlásil, že Rusko bude brzy požadovat, aby „nikoli přátelské“ země platily za plyn v rublech, což vyvolalo obavy z možného výpadku dodávek plynu do Evropy. Moskva chce tímto způsobem aspoň částečně čelit sankcím, kterým je Rusko kvůli své invazi na Ukrajinu vystaveno a které se týkají i bankovního sektoru. Ve středu večer ale řekl Putin německému kancléři Olafu Scholzovi, že platby budou nadále probíhat v eurech a dolarech přes Gazprombank, která zahraniční valuty následně smění na ruskou měnu.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘISPĚT

Ruská vláda, centrální banka a Gazprom mají do čtvrtka na Putinův pokyn připravit řešení nového platebního režimu. Mluvčí Kremlu Dmitrij Peskov následně potvrdil, že Rusko zavedení platby za zemní plyn v rublech zatím odkládá, podle Peskova bude z technologického hlediska delším procesem.

„My jsme se hrozně báli pátku. (...) Věděli jsme, že pokud budou trvat na platbě v rublech a budou trvat na tom, že si budou muset zahraniční odběratelé rubl nakupovat a budou jím muset fyzicky platit, tak jsme věděli, že na to Evropa nikdy nepřistoupí,“ uvedl ve čtvrtek český ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela (za STAN) s tím, že toto riziko k 1. dubnu zatím nehrozí.

Země Evropské unie, kam Rusko dodává zhruba 40 procent plynu, odmítají za surovinu platit v rublech. Takový požadavek označují za jednostranné porušení smluv. Za surovinu platí v eurech nebo

v dolarech. Evropské společnosti se podle Kommersantu obávají také toho, že je nákup rublů může donutit k interakci s ruskou centrální bankou, na kterou se vztahují sankce EU a Spojených států. Na platbách za plyn v měně podle platných smluv obdobně trvají i země skupiny G7.

Vyhlášení včasného varování v Německu je tak zejména preventivním opatřením. „Dochází především k monitoringu a ověřování stavu stávající plynárenské infrastruktury, stavu zásob,“ přiblížil konzultant EGÚ Brno Michal Kocůrek.

Přesto už mělo ohlášení o včasném varování dopady. „Je to i komplikace pro nás, odběratele. Trhy zareagovaly na německé vyhlášení dalším zdražením,“ řekl Kocůrek. Německo není ale jedinou zemí, která reaguje na hrozbu výpadku dodávek, podobně k ní přistupuje i Rakousko nebo Řecko.

Kocůrek: Obchodníky bude muset k nákupu plynu motivovat stát

V Česku funguje totožný třístupňový systém, dodávky surovin z Ruska jsou ale doposud plynulé a k přijetí prvního stupně zatím nedošlo. Zásobníky největšího provozovatele v tuzemsku jsou aktuálně plné ze 14 procent, podle Kocůrka se ale množství uloženého plynu zvyšuje od poloviny března. „Je běžné, že na konci zimy se vždy nacházíme na spodních hranicích,“ uvedl.

Podle Evropské unie má dojít k navýšení množství suroviny v zásobnících na 80 procent. Vtláčení plynu by podle Kocůrka mělo začít co nejdříve, překážkou však podle něj může být motivace obchodníků. „Klasický princip, který vždy používali, byl rozdíl mezi cenou nakupovaného plynu v létě a odebíranou a prodávanou v zimě. Ten teď motivační není a k tomu se asi bude muset postavit stát,“ dodal energetický konzultant.

V případě, že by Rusko přestalo do Evropy dodávat plyn, musí se podle Síkely v Česku udržet v chodu základní infrastruktura, aby měli občané dostatek energie a tepla. To, že v takovém případě nebude možné udržet v chodu všechno, je zřejmě všem jasné, řekl ve čtvrtek na jednání sněmovního hospodářského výboru. Stát podle něj pracuje s různými scénáři, aby byl připraven.

Odhady, co by se stalo s cenami energií na trzích, pokud by se zcela zastavily dodávky ruského plynu, jsou podle Síkely různé. „Někteří mluví o tom, že by ceny energií vyrostly na pětinasobek, někteří mluví o desetinásobku stávajícího stavu. Je to situace, která nikdy předtím nebyla, já si ten pětinasobek velmi dobře představit umím, ten desetinásobek, to už je velmi dramatický a velmi kritický scénář,“ uvedl Síkela.

Evropská komise provedla kontroly plynárenských firem v Německu

Evropská komise (EK) kvůli podezření ze zneužívání dominantní pozice na trhu provedla kontroly v několika společnostech v Německu, které se věnují dodávkám, transportu a skladování zemního plynu. Konkrétní firmy Komise ve čtvrtečním prohlášení neuvedla. Agentura Reuters s odvoláním na své zdroje uvedla, že v hledáčku byly německé kanceláře ruského Gazpromu. ČTK původně napsala, že se kontroly měly týkat i společnosti RWE v Německu i v Česku. Následně ale agentura tuto informaci s odkazem na vyjádření mluvčí RWE dementovala.

Komise uvedla, že inspekce se uskutečnila v úterý a že unijní zástupce doprovázeli představitelé německých úřadů. „Neohlášené kontroly jsou předběžným vyšetřovacím krokem podezřelých praktik, které jsou v rozporu s volnou soutěží. To, že kontroly Komise provádí, neznamena, že společnosti se protitržního jednání dopustily,“ uvedla EK.

Deník Frankfurter Allgemeine Zeitung s odkazem na nejistotu dodávek z Ruska spojených s válkou na Ukrajině poznamenal, že načasování prohlídek se nezdá být náhodné.

Odklon od Ruska je otázkou bezpečnosti, řekl Korčok

Na snížení energetické závislosti na Rusku apeloval po setkání představitelů bukureštské devítky také slovenský ministr zahraničí Ivan Korčok. *„Otázka energetiky a našeho odpojování se od Ruska je otázkou bezpečnosti. Pokud to nezačneme dělat důslednými kroky dnes a zítra, tak se to projeví na naší bezpečnosti,”* řekl Korčok po schůzce států na východním křídle NATO, kam patří i Česko.

Podle Korčoka je v zájmu záchrany Ukrajiny v souvislosti s ruskou invazí klíčové udržení jednoty NATO.

Heger líčil, proč nechce platit za plyn v rublech

Ruská státní zpravodajská agentura TASS ve čtvrtek napsala, že Slovensko nevyloučilo platbu za ruský zemní plyn v rublech. Odvolává se přitom na slova premiéra Eduarda Hegera (OLaNO), který ale jen vysvětloval, jak komplikovaná transakce by to byla a jaká rizika by to přineslo.

„Slovenský premiér Eduard Heger nevyloučil, že republika bude nakupovat ruský plyn za rubly,” napsal ve čtvrtek TASS.

Ve skutečnosti ale Heger po zasedání bezpečnostní rady státu varoval, že země si musí připravit scénáře pro řešení náhlého odpojení od dodávek plynu z Ruska.

„Slovenský plynárenský průmysl by musel nejdříve nakoupit rubly za eura a poté za rubly koupit od ruského Gazpromu plyn,” líčil novinářům předseda slovenské vlády, jak by musela transakce probíhat podle kremelských požadavků. Podle Hegera by tím ale Slovensko už nebylo na Rusku závislé pouze energeticky, ale navíc i finančně.

Heger poukázal na to, že Rusko na Ukrajině bojuje bombami a ve zbytku Evropy plynem.

„Naše pochybnosti o spolehlivosti ruských dodávek plynu jsou po útoku na Ukrajinu ještě větší. Hledáme proto společně se všemi členskými zeměmi Evropské unie alternativní řešení, abychom ochránili naše domácnosti i průmysl,” řekl Heger, který připomněl, že Rusko už jednou v roce 2009 dodávky plynu do Evropy zastavilo.

Ruský prezident Vladimir Putin reagoval na sankce západních zemí varováním, že jeho země bude od „nepřátelských států“ žádat platby za dodávky plynu v rublech. Mluvčí Kremlu Dmitrij Peskov upřesnil, že proces platby v rublech bude postupný.

ZDROJ: [ct24.ceskatelevize.cz / novinky.cz](https://ct24.ceskatelevize.cz/novinky.cz)